

Sisällys

1 Yhteinen tulevaisuus	10
Elämäntavan muutokset näkyvät rakentamisessa	12
Millainen maailma jää tuleville sukupolville?	13
Kestävä kehitys on monen asian summa	14
Aikaan suhtaudutaan eri tavoin	18
Tulevaisuutta halutaan ennustaa	19
Tulevaisuutta tutkitaan tieteellisesti	19
Tulevaisuus kiehtoo ja pelottaa	21
Ihminen on yhteydessä tekniikkaan	22
Tulevaisuus tehdään yhdessä	24
<i>Tekoälytutkija Michael Laakasuo</i>	25
<i>Taito ja tehtävät</i>	26

2 Ihmisarvo ja ihmisoikeudet	28
Ihmisoikeudet perustuvat ihmisarvoon	30
Antiikissa syntyi uudenlaisia ajatuksia	31
Ajatukset ihmisten oikeuksista säilyivät keskiajalla	32
Humanismi synnytti uudenlaisen ihmiskuvan	33
Valistus vaati ajattelemaan itse	34
1800-luvulla syntyi suuria aatteita	36
1900-luku oli äärimmäisyyksien vuosisata	37
Diktaattorit nousevat valtaan	38
Holokausti oli rikos ihmisyyttä vastaan	39
Ei koskaan enää	40
Kylmän sodan aikana tehtiin rauhantyötä	41
<i>Unicefin hyvän tahdon lähettiläs Lionel Messi</i>	43
<i>Taito ja tehtävät</i>	44

3 Kulttuurinen moninaisuus 46

Yhteisöissä on monia kulttuureja	48
Kulttuuri-identiteetti on yksilöllinen	49
Kaikkiin kulttuureihin kuuluu erilaisia ihmisiä	50
Alkuperäiskansoilla on oikeuksia	51
Maahanmuuttoa on ollut aina	52
Kulttuurinen moninaisuus näkyy kielissä ja katsomuksissa	54
Ennakkoluulot pitävät harvoin paikkaansa	55
Rasismiin liittyy syrjintää	55
Hyvässä yhteiskunnassa huomioidaan kaikki ihmiset	57
Kulttuurinen moninaisuus on osa kestäväää tulevaisuutta	58
<i>Nelson Mandela</i>	59
<i>Taito ja tehtävät</i>	60

4 Maailmanlaajuinen tasa-arvo 62

Köyhyys aiheuttaa huolia	64
Rikkaus ja köyhyys kasaantuvat eri puolille maailmaa	65
Kaikki köyhyys ei ole samanlaista	67
Koulutus on mahdollisuus parempaan	69
Koulutus on ihmisoikeus	70
Feministit vaativat sukupuolten tasa-arvoa	71
Naisten asemassa on vielä parannettavaa	72
<i>Bill ja Melinda Gates</i>	73
<i>Taito ja tehtävät</i>	74

5 Ihminen ja ympäristö 76

Suhdetta luontoon on hyvä miettiä	78
Ihmiskeskeisissä luontosuhteissa korostuvat hyöty ja elämykset	79
Luonto on tärkeä sinällään	80
Ihmisen toiminta vaikuttaa ilmastonmuutokseen	81
Väestönkasvu ja ylikulutus haastavat maapallon kantokyvyn	83
Eläinten oikeudet herättävät kysymyksiä	84
Elämäntavat vaikuttavat ympäristöön	85
Politiikka ja yritykset vaikuttavat ympäristön tilaan	86
<i>Sini Harkki</i>	87
<i>Taito ja tehtävät</i>	88

6 Turvallisen maailman rakentaminen 90

Riidat kannattaa selvittää	92
Valtioiden väliset riidat saattavat muuttua sodiksi	93
Teknologian avulla on mahdollista tehdä sodista tuhoisia	94
Sodankäynnillä on sääntöjä	95
Yhdenvertaisuudella ehkäistään terrorismia	96
Pasifistit tavoittelevat rauhaa väkivallattomasti	97
Miehillä on Suomessa yleinen asevelvollisuus	97

Sodalla on vakavia seurauksia	99
Turvallisuutta ylläpidetään diplomatialla	100
Jokainen pystyy rakentamaan rauhaa	102
<i>Nadia Murad</i>	103
<i>Taito ja tehtävät</i>	104

7 Tulevaisuuteen vaikuttaminen 106

Elämä on valintoja	108
Ihminen haluaa olla merkityksellinen	109
Työ on monille tärkeä asia	110
Politiikka on yhteisten asioiden hoitamista	111
Vaikuttaa voi monin keinoin	113
Elämään voi suhtautua eri tavoin	115
Elämänsenteeseen pystyy vaikuttamaan	116
Elämän merkityksellisyys voi löytyä ihmissuhteista	116
<i>Malala Yousafzai</i>	117
<i>Taito ja tehtävät</i>	118
Liite: Yleismaailmalliset ihmisoikeudet	120
Hakemisto	121
Kuvalähteet	126

